

PROJENİN ARKA PLANI

1. SAMSUN İLİ VE YAKIN ÇEVRESİ SOSYO-EKONOMİK DURUM

1.1. Genel

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından 2003 yılında yapılan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması Raporuna göre, yirmialtı Düzey 2 İBBS (İstatistiksel Bölge Birimleri Sınıflaması) içinde Samsun-Tokat-Çorum- Amasya İllerinden oluşan TR83 Bölgesi, sosyoekonomik gelişmişlik sıralaması bakımından 18. sırada bulunmaktadır.

İllerin sosyoekonomik gelişmişlik sıralaması bakımından ise Samsun, 81 il arasında 32. sırada olup Türkiye ortalamasının hemen üzerinde bir değer almaktadır (Tablo-3.1). TR83 Bölgesi'nin diğer illeri ise Türkiye ortalamasının altında değerler almakta ve Amasya 39. Çorum 46. ve Tokat 61. sırada bulunmaktadır.

Üçüncü derecede gelişmiş iller grubuna giren Samsun, nüfus yoğunluğunun ülke ortalamasına oranla yüksek olduğu iller sınıfındadır. GSYİH içindeki payı %1,36 ile 14. sırada olan Samsun İli'nde imalat sanayi gelişmekte, ihracat gelirleri önemli paya sahip bulunmaktadır. Samsun; İmalat Sanayi gelişmişlik sıralamasında 28. sırada, Sağlık Sektörü gelişmişlik sıralamasında 21. sırada, Eğitim Sektörü gelişmişlik sıralamasında 32.sırada yer almaktadır.

1996 yılına ait sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında 76 il içerisinde 35. sırada bulunan Samsun İli'nin 1996 ve 2003 dönemi verileri karşılaştırıldığında, sosyoekonomik kriterler bakımından bir gelişme içerisinde olduğu görülmektedir.

Sosyoekonomik gelişme düzeyleri bakımından Samsun İli'nin ilçeleri arasında Merkez İlçe, Bafra ve Çarşamba ilçeleri daha ön sıralarda yer almaktadır (Tablo-3.2). 1996 yılında 858 ilçe arasında Merkez İlçe 15., Bafra 166., Çarşamba 189. sırada yer almıştır. 2003 yılı verilerine göre ise 872 ilçe arasında Merkez İlçe 25., Bafra 204., Çarşamba 282. sırada bulunmaktadır. Her iki döneme ait veriler itibariyle ilçelerin ülke genelindeki sıralamadaki yerlerinin gerilediği dikkat çekmektedir. Ayrıca Samsun'da ilk üç sırada yer alan ilçeler de yer değiştirmiştir.

2003 yılı verilerine göre ülke genelinde 25. sıraya gerileyen merkez ilçeyi 168. sıraya yükselen Ondokuzmayıs ilçesi izlemekte, Bafra ise 204. sıra ile bu ilçeleri takip etmektedir. Her iki devre içerisinde sıralaması hızla yükselen bir diğer ilçe olan Tekkeköy 428. sıradan 226.sıraya yükselmiştir.

1996 yılı verilerine göre Ayvacık 778., Asarcık 773. ve Salıpazarı 736. durumda iken 2003 yılında her üç ilçe de sıralamada gerileyerek Asarcık 796., Ayvacık 789. ve Salıpazarı 761. sırada yer almıştır. 2003 yılı verilerine göre Samsun İlçeleri arasındaki sıralamada Ayvacık ile Asarcık yer değiştirmişlerdir.

1996 ve 2003 yılları arasında en fazla gelişimi 343. sıraya yükselen Ondokuzmayıs İlçesi göstermiştir. Bu gelişimde daha çok sigara fabrikası, yaprak tütün işleme ünitesi ve turizme ait ferdi altyapı yatırımlarının katkısı olmuştur. 202. sıraya yükselen Tekkeköy, gelişim hızı fazla olan bir diğer ilçedir.

TABLO: SAMSUN İLİ GELİŞMİŞLİK PERFORMANSI (DPT-2003)

Değişken	Yıl	Birim	Samsun	Karadeniz Bölgesi	Türkiye	Sıra	
DEMOGRAFİK GÖSTERGELER							
1	Toplam Nüfus	2000	Kişi	1.209.137	8.439.213	67.803.927	14
2	Şehirleşme Oranı	2000	Yüzde	52,54	49,03	64,90	50
3	Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı	1990-2000	Binde	4,04	3,65	18,28	62
4	Nüfus Yoğunluğu	2000	Kişi/km ²	133,1	73	88	14
5	Doğurganlık Hızı	2000	Çocuk Sayısı	2,55	2,39	2,53	39
6	Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü	2000	Kişi	4,81	4,87	4,50	41
İSTİHDAM GÖSTERGELERİ							
7	Tarım İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama	2000	Yüzde	63,37	66,10	48,38	37
8	Sanayi İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama	2000	Yüzde	6,86	7,29	13,35	40
9	Ticaret İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama	2000	Yüzde	7,87	5,97	9,67	20
10	Mali Kurumlar İşkolunda Çalışanların Toplam	2000	Yüzde	1,67	1,45	3,11	29
11	Ücretli Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	2000	Yüzde	28,94	27,48	43,52	49
12	Ücretli Çalışan Kadınlığın Toplam İstihdama Oranı	2000	Yüzde	5,50	4,44	8,81	29
13	İşverenlerin Toplam İstihdama Oranı	2000	Yüzde	1,98	1,46	2,61	21
EĞİTİM GÖSTERGELERİ							
14	Okur Yazar Nüfus Oranı	2000	Yüzde	86,21	85,82	87,30	47
15	Okur Yazar Kadın Nüfusuna Toplam Kadın Nüfusuna	2000	Yüzde	79,52	78,49	80,62	40
16	Üniversite Bitirenlerin Okul Bitirenlere Oranı	2000	Yüzde	6,51	5,92	8,42	31
17	İlköğretim Okullaşma Oranı	2000-2001	Yüzde	107,2	87,39	98,01	15
18	Liseler Okullaşma Oranı	2000-2001	Yüzde	39,37	31,70	36,92	26
19	Meslek Liseleri Okullaşma Oranı	2000-2001	Yüzde	21,79	23,04	20,49	35
SAĞLIK GÖSTERGELERİ							
20	Bebek Ölüm Oranı	2000	Binde	48,00	42,33	43,00	19
21	Onbin Kişiye Düşen Hekim Sayısı	2000	Kişi	14	9	13	9
22	Onbin Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı	2000	Kişi	1	1	2	34
23	Onbin Kişiye Düşen Eczane Sayısı	2000	Adet	3	2	3	24
24	Onbin Kişiye Düşen Hastane Yatağı Sayısı	2000	Hastane	27	24	23	15
SANAYİ GÖSTERGELERİ							
25	Organize Sanayi Bölgesi Parsel Sayısı	2000	Parsel	258	1.561	28.726	21
26	Küçük Sanayi Sitesi İşyeri Sayısı	2000	Adet	2.322	12.732	81.302	9
27	İmalat Sanayi İşyeri Sayısı	2000	Adet	96	761	11.118	18
28	İmalat Sanayi Yıllık Çalışanlar Ortalama Sayısı	2000	Kişi	8.340	80.118	1.130.488	23
29	İmalat Sanayi Kurulu Güç Kapasite Miktarı	2000	Beygir Gücü	154,06	1.786.457	13.478.078	21
30	Fert Başına İmalat Sanayi Elektrik Tüketimi	2000	Kws	310	371	550	31
31	Fert Başına İmalat Sanayi Katma Değeri	2000	Milyon TL	83	128	350	45
TARIM GÖSTERGELERİ							
32	Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Üretim Değeri	2000	Milyon TL	1.241	955	1.124	31
33	Tarımsal Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Payı	2000	Yüzde	2,66	15,35	100,00	9
İNŞAAT GÖSTERGELERİ							
34	Daire Sayısı	2000	Adet	255.04	1.602.619	16.235.830	16
35	Borulu Su Tesisatı Bulunan Daire Oranı	2000	Yüzde	99	95	97	10
MALİ GÖSTERGELER							
36	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla İçindeki Payı	2000	Yüzde	1,41	9,46	100,00	14
37	Fert Başına Gayri Safi Yurt İçi Hasıla	2000	Milyon TL	1.452	1.396	1.837	34
38	Banka Şube Sayısı	2000	Adet	95	749	7786	16
39	Fert Başına Banka Mevduatı	2000	Milyon TL	358	320	939	32
40	Toplam Banka Mevduatı İçindeki Payı	2000	Yüzde	0,68	4,24	100,00	17
41	Toplam Banka Kredileri İçindeki Payı	2000	Yüzde	0,69	7,24	100,00	13
42	Kırsal Nüfus Başına Tarımsal Kredi Miktarı	2000	Milyon TL	100	244	138	27
43	Fert Başına Sınai, Ticari Ve Turizm Kredileri Miktarı	2000	Milyon TL	124	132	392	24
44	Fert Başına Belediye Giderleri	2000	Milyon TL	72	55	82	21
45	Fert Başına Genel Bütçe Gelirleri	2000	Milyon TL	155	111	464	21
46	Fert Basına Gelir Ve Kurumlar Vergisi Miktarı	2000	Milyon TL	64	53	165	27
47	Fert Basına Kamu Yatırımları Miktarı	1995-2000	Milyon TL	305	244	248	20
48	Fert Basına Teşvik Belgelii Yatırım Tutarı	1995-2000	Milyon TL	576	924	2.668	56
49	Fert Basına İhracat Miktarı	1995-2000	ABD Doları	406	662	2.249	29
50	Fert Basına İthalat Miktarı	1995-2000	ABD Doları	1.522	809	3.967	17
ALTYAPI GÖSTERGELERİ							
51	Kırsal Yerleşmelerde Asfalt Yol Oranı	2000	Yüzde	28,76	25,59	45,23	60
52	Yeterli İçme Suyu Götürülen Nüfus Oranı	2000	Yüzde	78,41	83,73	84,98	59
53	TCK Asfalt Yol Oranı	2000	Yüzde	95,89	89,90	91,28	34
DİĞER GÖSTERGELER							
54	Onbin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı	2000	Adet	527	435	652	29
55	Onbin Kişiye Düşen Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	2000	Adet	899	755	1.056	34
56	Fert Başına Elektrik Tüketim Miktarı	2000	Mws	1	1	1	41
57	Fert Basına Telefon Kontür Değeri	2000	Adet	1.448	1.223	1.852	27
58	Yesil Kartlı Kisi Oranı	2000	Yüzde	32	24	15	6

**TABLO: SOSYOEKONOMİK GELİŞME DÜZEYLERİNE GÖRE
SAMSUN İLİ İLÇELERİNİN TÜRKİYE GENELİNDEKİ SIRALAMASI**

İlçe	1996(858 ilçe)	2003(872 ilçe)	Değişim
Merkez	15	25	-10
Alaçam	580	645	-65
Asarcık	773	796	-23
Ayvacık	778	789	-11
Bafra	166	204	-38
Çarşamba	189	282	-93
Havza	225	523	-298
Kavak	637	575	62
Ladik	524	459	65
Ondokuzmayıs	511	168	343
Salıpazarı	736	761	-25
Tekkeköy	428	226	202
Terme	240	436	-196
Veziroğlu	333	710	-377
Yakakent	646	581	65

Kaynak:DPT

1.2. Nüfus

1927 Yılında, Türkiye'nin nüfusu 13.648.270, Samsun İli'nin nüfusu ise 260.868 olarak tespit edilmiş ve Samsun İli nüfus büyüklüğü açısından 63 il arasında 17. sırada yer almıştır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre, 2010 sonu itibariyle Samsun 1.252.693'lük nüfusu ile 81 il arasında 15. sıradadır. Samsun nüfusu artan iller arasında yer almaktadır.

1.2.1. Nüfus Yoğunluğu

İlin yüz ölçümü 9.364 km² ile Türkiye'nin (779.452 km²) yaklaşık % 1,2'sini oluşturmaktadır. Samsun'da kilometrekareye düşen kişi sayısı 1927 yılında 28 kişi iken, 2010 sonunda 133 kişiye yükselmiştir.

1.2.2. Nüfus Gelişimi, Artış Hızı

1927-2010 yılları arasında Türkiye'nin nüfusu yaklaşık 5,4 kat, Samsun İli'nin nüfusu ise 4,8 kat artış göstermiştir.

1927-1960 döneminde Samsun İli'nin yıllık nüfus artış hızı genel olarak ülke ortalamasından yüksek olarak, 1960-2010 döneminde ise düşük olarak seyretmiştir. 2010 yılında Samsun'da yıllık nüfus artışı Türkiye ortalaması olan binde 16,01 seviyesinin oldukça altında, binde 2,09 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO: SAMSUN-TÜRKİYE, ŞEHİR-KÖY NÜFUSUNUN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

Yıllar	SAMSUN						TÜRKİYE				
	Nüfus	Pay(%)	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu	Şehir (%)	Köy (%)	Nüfus	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu	Şehir (%)	Köy(%)
1927	260.868	1,91%			21,3%	78,7%	13.648.270	3.305.879	10.342.391	24,2%	75,8%
1935	337.817	2,09%			19,7%	80,3%	16.158.018	3.802.642	12.355.376	23,5%	76,5%
1940	363.384	2,04%			20,2%	79,8%	17.820.950	4.346.249	13.474.701	24,4%	75,6%
1945	407.541	2,17%			20,1%	79,9%	18.790.174	4.687.102	14.103.072	24,9%	75,1%
1950	475.660	2,27%			20,0%	80,0%	20.947.188	5.244.337	15.702.851	25,0%	75,0%
1955	549.156	2,28%			22,3%	77,7%	24.064.763	6.927.343	17.137.420	28,8%	71,2%
1960	654.602	2,36%			24,9%	75,1%	27.754.820	8.859.731	18.895.089	31,9%	68,1%
1965	755.946	2,41%	197.103	558.843	26,1%	73,9%	31.391.421	10.805.817	20.585.604	34,4%	65,6%
1970	821.183	2,31%	235.716	585.467	28,7%	71,3%	35.605.176	13.691.101	21.914.075	38,5%	61,5%
1975	906.381	2,25%	290.207	616.174	32,0%	68,0%	40.347.719	16.869.068	23.478.651	41,8%	58,2%
1980	1.008.113	2,25%	345.200	662.913	34,2%	65,8%	44.736.957	19.645.007	25.091.950	43,9%	56,1%
1985	1.108.710	2,19%	408.622	700.088	36,9%	63,1%	50.664.458	26.865.757	23.798.701	53,0%	47,0%
1990	1.158.400	2,05%	525.305	633.095	45,3%	54,7%	56.473.035	33.326.351	23.146.684	59,0%	41,0%
2000	1.209.137	1,78%	635.254	573.883	52,5%	47,5%	67.803.927	44.006.274	23.797.653	64,9%	35,1%
2007	1.228.959	1,74%	725.111	503.848	59,0%	41,0%	70.586.256	49.747.859	20.838.397	70,5%	29,5%
2008	1.233.677	1,73%	776.385	457.292	62,9%	37,1%	71.517.100	53.611.723	17.905.377	75,0%	25,0%
2009	1.250.076	1,72%	802.011	448.065	64,2%	35,8%	72.561.312	54.807.219	17.754.093	75,5%	24,5%
2010	1.252.693	1,70%	816.576	436.117	65,2%	34,8%	73.722.988	56.222.356	17.500.632	76,3%	23,7%

Kaynak: TÜİK

Tablo-3.3'de görüldüğü gibi Samsun'un yıllık nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının altında kalmakta ve payı da giderek azalmaktadır. 1927 yılında Samsun İli ülke nüfusu içinde % 1,91'lik paya sahipken bu oran 1980 yılında %2,25'e çıkmış, sonraki yıllarda azalma göstermiştir.

1927 yılında Samsun İli'nde % 21,3 olan şehir nüfusu payı, 1950 yılına kadar önemli bir değişim göstermemiş ve bu yıldan sonra sürekli artış göstererek 2000 yılında % 52,5'e ulaşmıştır. 2010 Nüfusuna göre ise şehir nüfusu %65,2'ye yükselirken, köy nüfusu ise %34,8'e gerilemiştir.

2010 ADNKS'nin değerlendirmesine göre; Samsun'un toplam ülke nüfusu içindeki payı %1,70, şehir nüfusu payı %1,45, köy nüfusu payı ise %2,49 dur.(Tablo-3.4).

TABLO: NÜFUSU 1.000.000' dan FAZLA OLAN İLLERDE ŞEHİR-KÖY NÜFUSU VE YÜZDELERİ (31.12.2010)

Sıra No	Bölge Kodu	Bölge Adı	Toplam Nüfus	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu	Şehir Nüfusu Oranı (%)	Köy Nüfusu Oranı (%)	Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)
	TR	Türkiye	73.722.988	56.222.356	17.500.632	76,26	23,74	16,01
1	TR100	İstanbul	13.255.685	13.120.596	135.089	98,98	1,02	26,36
2	TR510	Ankara	4.771.716	4.641.256	130.460	97,27	2,73	25,99
3	TR310	İzmir	3.948.848	3.606.326	342.522	91,33	8,67	20,82
4	TR411	Bursa	2.605.495	2.308.574	296.921	88,60	11,40	21,50
5	TR621	Adana	2.085.225	1.836.432	248.793	88,07	11,93	11,53
6	TR521	Konya	2.013.845	1.486.653	527.192	73,82	26,18	10,62
7	TR611	Antalya	1.978.333	1.392.974	585.359	70,41	29,59	30,52
8	TRC11	Gaziantep	1.700.763	1.501.566	199.197	88,29	11,71	28,47
9	TRC21	Şanlıurfa	1.663.371	922.539	740.832	55,46	44,54	30,75
10	TR622	Mersin	1.647.899	1.281.048	366.851	77,74	22,26	4,27
11	TR421	Kocaeli	1.560.138	1.459.772	100.366	93,57	6,43	24,78
12	TRC22	Diyarbakır	1.528.958	1.090.172	438.786	71,30	28,70	9,2
13	TR631	Hatay	1.480.571	743.439	737.132	50,21	4,98	22,19
14	TR331	Manisa	1.379.484	924.267	455.217	67,00	33,00	35,68
15	TR831	SAMSUN	1.252.693	816.576	436.117	65,19	34,81	2,09
		Samsun Pay(%)	1,70%	1,45%	2,49%			
16	TR721	Kayseri	1.234.651	1.064.164	170.487	86,19	13,81	23,86
17	TR221	Balıkesir	1.152.323	694.926	457.397	60,31	39,69	10,73
18	TR632	Kahramanmaraş	1.044.816	636.828	407.988	60,95	39,05	7,06
19	TRB21	Van	1.035.418	539.619	495.799	52,12	47,88	12,82

Kaynak: TÜİK

Samsun nüfusunun büyük bir bölümü %25,15 oranda İlkadım ilçesinde yaşamakta, bunu %11,53 oranında Bafra ve %10,97 ile Çarşamba ilçeleri izlemektedir. Tekkeköy ilçesinde konut yerleşimi oldukça düşük olup ilçedeki nüfus yoğunluğu % 3,94'tür (Tablo-3.5).

TABLO: SAMSUN İLÇELERE GÖRE MERKEZ VE BELDE/KÖY NÜFUSU (31.12.2010)

İlçe	İlçe Merkezleri			Belde/Köyler						İlçelerin Payı (%)
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
Alaçam	10.961	5.308	5.653	18.988	9.371	9.617	29.949	14.679	15.270	2,39
Bafra	86.569	41.933	44.636	57.896	28.722	29.174	144.465	70.655	73.810	11,53
Çarşamba	61.124	30.365	30.759	76.238	37.674	38.564	137.362	68.039	69.323	10,97
Havza	20.226	9.915	10.311	24.962	12.294	12.668	45.188	22.209	22.979	3,61
Kavak	8.479	4.195	4.284	12.461	6.033	6.428	20.940	10.228	10.712	1,67
Ladik	8.520	4.205	4.315	9.329	4.546	4.783	17.849	8.751	9.098	1,42
Terme	30.262	14.942	15.320	44.650	21.976	22.674	74.912	36.918	37.994	5,98
Vezirköprü	27.234	13.440	13.794	78.213	38.591	39.622	105.447	52.031	53.416	8,42
Asarcık	2.453	1.223	1.230	16.414	8.095	8.319	18.867	9.318	9.549	1,51
Ondokuzmayıs	11.165	5.481	5.684	13.173	6.508	6.665	24.338	11.989	12.349	1,94
Salıpazarı	6.086	3.028	3.058	14.307	7.149	7.158	20.393	10.177	10.216	1,63
Tekkeköy	36.852	18.307	18.545	12.450	6.227	6.223	49.302	24.534	24.768	3,94
Ayvacık	6.358	3.236	3.122	17.853	8.855	8.998	24.211	12.091	12.120	1,93
Yakakent	5.142	2.474	2.668	4.283	2.116	2.167	9.425	4.590	4.835	0,75
Atakum	113.262	56.193	57.069	10.642	5.300	5.342	123.904	61.493	62.411	9,89
Canik	70.820	36.083	34.737	20.232	9.978	10.254	91.052	46.061	44.991	7,27
İlkadım	311.063	154.255	156.808	4.026	1.997	2.029	315.089	156.252	158.837	25,15
Toplam	816.576	404.583	411.993	436.117	215.432	220.685	1.252.693	620.015	632.678	

Kaynak: TÜİK

TABLO: BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ VE BAĞLI BELEDİYELERİN NÜFUSLARI-2010

BELEDİYE	TOPLAM	%	Erkek	Kadın
Tekkeköy	36.852	7,06	18.307	18.545
Canik	70.820	13,34	36.083	34.737
Atakum	113.262	20,35	56.193	57.069
İlkadım	311.063	59,25	154.255	156.808
Toplam	531.997	100	264.838	267.159
Samsun	1.252.693	100	620.015	632.678

Kaynak: TÜİK

Samsun İli'nde nüfusun %42,5'i Büyükşehir İlçelerinde yaşamaktadır. Büyükşehir İlçeleri toplam nüfusu 531.997 olup bunun % 58,4'ü İlkadım, %21,3'ü Atakum, % 13,3'ü Canik ve %6,9'u Tekkeköy İlçesindedir (Tablo-3.6).

Tablo-3.7'deki verilere göre 2009 ve 2010 nüfuslarına bakıldığında, 13 adet İlçenin (Alaçam, Bafra, Çarşamba, Havza, Kavak, Ladik, Terme, Vezirköprü, Asarcık, Ondokuzmayıs, Salıpazarı, Tekkeköy, Ayvacık ve Yakakent) nüfusu azalırken merkeze yakın 3 adet ilçenin nüfuslarında artışlar söz konusu olmuştur (Atakum, Canik ve İlkadım).

TABLO: SAMSUN İLİ İLÇE NÜFUSLARI DEĞİŞİMİ

İlçeler	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	Değişim (%) (2008-2009)	Değişim (%) (2009-2010)
Alaçam	31.066	30.351	29.949	-2,30%	-1,32%
Bafra	144.483	145.393	144.465	0,63%	-0,64%
Çarşamba	138.290	138.527	137.362	0,17%	-0,84%
Havza	47.398	45.933	45.188	-3,09%	-1,62%
Kavak	22.303	21.559	20.940	-3,34%	-2,87%
Ladik	18.438	18.022	17.849	-2,26%	-0,96%
Terme	77.517	77.178	74.912	-0,44%	-2,94%
Vezirköprü	106.580	105.890	105.447	-0,65%	-0,42%
Asarcık	18.942	19.068	18.867	0,67%	-1,05%
Ondokuzmayıs	24.808	24.959	24.338	0,61%	-2,49%
Salıpazarı	21.350	20.941	20.393	-1,92%	-2,62%
Tekkeköy	49.495	49.462	49.302	-0,07%	-0,32%
Ayvacık	25.867	25.087	24.211	-3,02%	-3,49%
Yakakent	9.695	9.560	9.425	-1,39%	-1,41%
Atakum	107.953	116.503	123.904	7,92%	6,35%
Canik	86.290	89.758	91.052	4,02%	1,44%
İlkadım	303.202	311.885	315.089	2,86%	1,03%
Toplam	1.233.677	1.250.076	1.252.693	1,33%	0,21%

Kaynak: TÜİK

1.2.3. Göç

İBBS Düzey-2'ye göre 2008-2009 döneminde ülke genelinde 2069.262 kişi göç hareketi olmuş, alınan göç açısından TR 10 İstanbul Bölgesi ilk sırada, TR 21 Bölgesi (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) 2. sırada, Samsun-Tokat-Çorum- Amasya İllerinden oluşan TR83 Bölgesi ise 100.498 kişi ile 3. sırada yer almıştır. Verdikleri göç açısından bakıldığında 1. sırada yine TR 10 İstanbul Bölgesinin, 2. sırada da TR 21 Bölgesinin, Samsun İli'nin bulunduğu TR83 Bölgesinin ise 8. sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo-3.8).

TABLO: İBBS DÜZEY-2 BÖLGELERİNİN GÖÇ DURUMU (ADNKS-2009)

	TOPLAM		TR83	
	Verdiği Göç	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Aldığı Göç
Türkiye	2.069.262	2.069.262	87.552	100.498
TR10 İstanbul	348.986	388.467	34.109	35.882
TR21 Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	44.125	54.104	1.835	2.858
TR22 Balıkesir, Çanakkale	42.909	45.503	916	1.163
TR31 İzmir	89.517	116.390	2.280	3.418
TR32 Aydın, Denizli, Muğla	65.920	66.994	1.572	1.624
TR33 Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak	76.198	64.814	1.319	1.215
TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik	80.159	99.559	3.537	5.291
TR42 Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	84.231	107.401	3.206	4.474
TR51 Ankara	131.114	168.193	9.125	18.385
TR52 Konya, Karaman	54.932	49.397	1.132	1.151
TR61 Antalya, Isparta, Burdur	70.376	89.736	1.802	2.340
TR62 Adana, Mersin	92.024	90.768	1.506	1.095
TR63 Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	67.967	54.653	1.085	730
TR71 Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	61.526	53.321	1.337	1.416
TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat	72.561	61.596	3.292	3.160
TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın	33.466	28.754	825	866
TR82 Kastamonu, Çankırı, Sinop	34.804	41.620	2.162	2.143
TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	100.498	87.552	0	0
TR90 Trabzon,Ordu,Giresun,Rize,Artvin,Gümüşhane	96.697	98.282	9.223	8.106
TRA1 Erzurum, Erzincan, Bayburt	47.497	38.104	1.224	1.401
TRA2 Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	50.833	27.638	1.024	596
TRB1 Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	55.849	45.501	1.182	838
TRB2 Van, Muş, Bitlis, Hakkari	65.802	42.943	1.094	684
TRC1 Gaziantep, Adıyaman, Kilis	50.133	44.864	809	509
TRC2 Şanlıurfa, Diyarbakır	76.050	56.552	899	652
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	75.088	46.556	1.057	501

Kaynak: TÜİK

Samsun İli Türkiye genelinde net göç hızı sıralamasında 2007/2008 döneminde 35. sırada yer almaktadır. Bu dönemde Samsun 5.229 kişi net göç vermiştir. Net göç hızı binde -4,23 olarak gerçekleşmiştir (Tablo-3.9).

TABLO: TR83 BÖLGESİ İLLERİNDE GÖÇ DURUMU (ADNKS, 2007-2008 Dönemi)

YIL	BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	ADNKS Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
2008	TR831	Samsun	1.233.677	35.404	40.633	-5.229	-4,23
2008	TR832	Tokat	617.158	29.593	35.892	-6.299	-10,15
2008	TR833	Çorum	545.444	15.828	24.072	-8.244	-15
2008	TR834	Amasya	323.675	11.748	14.268	-2.520	-7,76

Kaynak: TÜİK

İldeki göç durumu 2008/2009 döneminde bir önceki yıla göre farklılık göstermektedir. Bu dönemde Samsun İli 707 kişi net göç ile ülke genelindeki net göç hızı sıralamasında ise 51. sırada yer almış ve net göç hızı binde -0,57 olarak gerçekleşmiştir (Tablo-3.10).

TABLO: TR83 BÖLGESİ İLLERİNDE GÖÇ DURUMU (ADNKS, 2008-2009 dönemi)

YIL	BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	ADNKS Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
2009	TR831	Samsun	1.250.076	38.874	39.581	-707	-0,57
2009	TR832	Tokat	624.439	32.655	34.213	-1.558	-2,49
2009	TR833	Çorum	540.704	13.672	22.699	-9.027	-16,56
2009	TR834	Amasya	324.268	11.533	13.187	-1.654	-5,09

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine göre, Samsun İli'nin 2008-2009 döneminde aldığı göçün (38.874 kişi) %50,86'sını 15-35 yaş arası kesim oluşturmaktadır. Alınan göç sayısının %79,6'sını 15 yaş ve üstü oluşturmakta olup bunun %47,9'u lise ve üniversite mezunudur. İlin verdiği göç sayısının ise (39.581 kişi) %58,96'sını 15-35 yaş arası kesim oluşturmaktadır. Verdiği göçün %82'sini 15 yaş ve üstü oluşturmaktadır ve bu oranın da %48,8'i lise ve yüksekokul mezunudur.

Samsun İli'nde göçler kırsaldan kent merkezine ve diğer il ve ilçe merkezlerine doğru yaşanmaktadır. Göçün nedenleri; tarımda çok bölünmüşlüğü verdiği yetersizlik, işsizlik, geçim zorluğu ve alternatif geçim kaynağı arayışı ve mevsimlik çalışma hareketliliğidir.

1.2.4. Doğumlar ve Ölümlere İlişkin Göstergeler

Samsun İli'nde ve ülke genelinde 2001-2008 yılları verilerine göre doğum ve ölümlere ilişkin demografik veriler Tablo- 3.11 ve 3.12'de verilmiştir.

TABLO: DOĞUMLAR

		A:Toplam, B: Erkek C:Kız						
İBBS		2001	2004	2005	2006	2007	2008	
TÜRKİYE	A	1.321.890	1.213.545	1.231.678	1.238.725	1.266.503	1.262.333	
	B	679.316	623.250	632.743	635.950	650.845	648.875	
	C	642.574	590.295	598.935	602.775	615.658	613.458	
SAMSUN	A	25.157	20.287	19.336	18.949	19.466	19.328	
	B	12.921	10.348	9.925	9.774	9.999	9.896	
	C	12.236	9.939	9.411	9.175	9.467	9.432	
PAY (A) %		1,90	1,67	1,57	1,53	1,54	1,53	

Kaynak: TÜİK

TABLO: ÖLÜMLER

		A:Toplam, B: Erkek C:Kadın						
İBBS		2001	2004	2005	2006	2007	2008	

TÜRKİYE	A	175.137	187.086	197.520	210.146	212.731	215.562
	B	99.360	104.852	110.253	116.923	118.059	119.391
	C	75.777	82.234	87.267	93.223	94.672	96.171
SAMSUN	A	3.602	3.206	3.868	3.900	3.467	3.728
	B	1.972	1.768	2.132	2.174	1.844	2.086
	C	1.630	1.438	1.726	1.723	1.623	1.643
PAY (A) %		2.06	1,71	1,96	1,86	1,63	1,73

Kaynak: TÜİK

1.3. Ekonomik Göstergeler

1.3.1. İstihdam, İşgücü, İşsizlik

2009 Hane halkı İşgücü Araştırması yıllık sonuçlarına göre; Türkiye genelinde işgücünün önemli bir göstergesi olan işgücüne katılma oranı, % 47,9'dur. İşgücüne katılma oranının en yüksek olduğu iller sırasıyla, Rize (% 65,8), Artvin (% 64) ve Gümüşhane (% 62,4) olarak tahmin edilmiştir. İşgücüne katılım oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, Mardin (% 32,3), Şırnak (%30,7) ve Siirt (% 30,4)'tir. Samsun İli'nde işgücüne katılma oranı ise Türkiye ortalamasının üzerinde olup %55,6'dır.

İstihdam oranı Türkiye genelinde % 41,2'dir. İstihdam oranının en yüksek olduğu iller yine sırasıyla, Rize (% 62,8), Artvin (% 60,4) ve Gümüşhane (% 59,6), istihdam oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, Diyarbakır (% 26), Siirt (% 25,9) ve Şırnak'tır (% 25,5). Samsun İli'nde istihdam oranı Türkiye ortalamasının üzerinde olup %51,6'dır.

İşsizlik oranı ise Türkiye genelinde % 14 olarak saptanmıştır. İşsizlik oranının en yüksek olduğu iller sırasıyla Adana (% 26,5), Diyarbakır (% 20,6) ve Hakkari (% 19,7), işsizlik oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, Bayburt (% 4,5), Gümüşhane (% 4,4) ve Ardahan (% 4,2) olarak belirlenmiştir. Samsun İli'ndeki işsizlik oranı %7,3'tür.

TR83 Bölgesi illeri ile üç büyük ildeki istihdam, işsizlik ve işgücüne katılım oranları Tablo-3.13'te verilmiştir.

TABLO: İL BAZINDA TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ (2009)

BÖLGE ADI	İşgücüne katılma oranı (%)	İşsizlik oranı (%)	İstihdam oranı (%)
İstanbul	46,7	16,8	38,8
İzmir	46,6	16,2	39
Ankara	44,9	13,6	38,8
Samsun	55,6	7,3	51,6
Tokat	53,5	5,9	50,4
Çorum	56,1	6,3	52,5
Amasya	56,2	6,9	52,4

Kaynak: TÜİK

TR83 Bölgesi Samsun-Tokat-Amasya-Çorum İlleri ve Türkiye genelinde sektörel dağılıma göre İstihdam durumu Tablo-3.14'te verilmiştir.

Çalışan kesim olarak 15 yaş ve üzeri kesimde 2009 yılında yapılan değerlendirmede Ülke genelindeki 21.277.000 adet iş yeri veya işletmenin sırasıyla % 28'inin Hizmet, %25,2'sinin Sanayi, % 24,7'sinin Tarım ve %21,3'ünün Ticaret sektöründe istihdam edildiği görülmüştür.

TR83 Bölgesinde istihdam %51,6 gibi büyük bir oran ile Tarım Sektöründe gerçekleşmiştir. Bu değer ülke ortalamasının (%24,7) oldukça üzerindedir. Dağılımda sırasıyla % 21,9 oranda Hizmet Sektörü, %13,7 oranda Ticaret ve %12,8 oranında Sanayi Sektörünün izlediği görülmüştür (Tablo-3.14). Samsun İli genelinde sanayi işkolunda çalışanların oranının Karadeniz Bölgesi ortalamasından biraz düşük, ülke ortalamasının ise yarısının altında olduğu bilinmektedir.

TABLO: İSTİHDAMIN SEKTÖREL DAĞILIMI (15 YAŞ VE ÜZERİ) 2009

BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	Toplam (1000)	Tarım (1000)	Sanayi (1000)	Ticaret (1000)	Hizmet (1000)
------------	-----------	---------------	--------------	---------------	----------------	---------------

TR	TÜRKİYE	21.277	5254 (%24,7)	5.379 (%25,2)	4.542 (21,3)	6.102 (%28)
TR83	SAMSUN, TOKAT, AMASYA, ÇORUM	1005	519 (%51,6)	129 (%12,8)	138 (%13,7)	219 (%21,9)

Kaynak: TÜİK

TR83 Bölgesi İlleri Samsun, Tokat, Amasya İllerinde işyeri sayıları, yıllık ortalama çalışan sayısı ve bunun ülke genelindeki ortalaması 2001 yılı verileri Tablo-3.15'te yer almaktadır.

TABLO: İMALAT SANAYİ İŞYERİ SAYISI, İSTİHDAM (2001)

BÖLGE ADI TR83	İşyeri Sayısı	Çalışanların Yıllık Ortalama Sayısı	Çalışanların Yıllık Ortalama Sayısının Türkiye İçindeki Payı (%)
Samsun	85	6.760	0,62
Tokat	34	4.364	0,40
Çorum	82	4.442	0,41
Amasya	22	1.807	0,17
TÜRKİYE	11.293	1.093.193	100

Kaynak: TÜİK İmalat Sanayi İstatistikleri, 2001

Ülke genelinde ve TR83 Bölgesi illerinde İş kollarına göre girişim sayıları açısından yapılan değerlendirmede sıralamanın değişmediği, en büyük oranda %39,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörünün yer aldığı görülmektedir. Bunu sırasıyla % 17,3 pay ile Ulaştırma Depolama ve Haberleşme, %12,3 ile İmalat, %8,1 ile Otel-Lokanta, %6,7 ile Gayrimenkul, %5 ile İnşaat, %1,5 ve daha düşük oranlarda Mali Aracı Kuruluş Faaliyetleri, Sağlık ve Sosyal Hizmetler, Eğitim, Madencilik ve Taşocaklığı sektörleri izlemektedir (Tablo-3.16).

Samsun'da "Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Kapasite Raporları" verilerine göre 2010 yılında toplam sanayici (Samsun TSO Üyesi) sayısı 639 ve sağlanan toplam istihdam 13.382 olarak görülmektedir. Firma başına istihdam ortalama 21 kişidir. Samsun'da en fazla istihdamı Ana Metal Sanayi sağlamakta, en fazla firma ise Gıda Ürünleri imalat Sektöründe bulunmaktadır.

TABLO: İŞ KOLLARINA GÖRE GİRİŞİM SAYILARI (2009)

	TÜRKİYE	SAMSUN	TOKAT	ÇORUM	AMASYA
Toplam	3.225.462	47.115	20.292	20.435	12.523
Madencilik ve Taşocakçılığı	5.684	43	29	36	25
İmalat	405.873	5.304	2.169	2.536	1.196
Elektrik, Gaz ve Su	1867	6	9	12	15
İnşaat	165.887	1.952	606	1.000	343
Toptan ve Perakende Ticaret	1.281.315	20.565	9.068	8.853	5.373
Oteller ve Lokantalar	261.867	3.878	1.656	1.444	982
Ulaştırma Depolama ve Haberleşme	559.157	8.591	4.056	3.839	2.842
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	51.142	531	220	181	186
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	219.327	2.256	886	1.056	452
Eğitim	12.957	172	72	76	51
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	45.819	702	260	229	168
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	214.567	3.115	1.261	1.173	890

Kaynak: TÜİK

1.3.2. İthalat ve İhracat Değerleri

Tablo-3.17, 3.18 ve 3.19'da 2008-2009 ve 2010 yılları için Türkiye geneli ve TR83 Bölgesi İllerinde toplam ve kişi başına ithalat ve ihracat değerleri verilmiştir.

Samsun İli'nde kişi başına ihracat miktarı 2008'de 373 ABD Doları iken 2009'da 243 ABD Dolarına, 2010 yılında ise 220 ABD Dolarına düşmüştür. Bu değerlerler ülke ortalamasından oldukça düşük (2010 yılı için yedide biri) olmakla birlikte bölge ortalamasının da bir hayli yükseğindedir.

İldeki kişi başına ithalat miktarı 2008'de 636 ABD Doları iken 2009'da 384 ABD Dolarına düşmüş, 2010'da ise 489 ABD Dolarına çıkmıştır. Bu değerlerler de ihracat değerlerindeki gibi ülke ortalamasından oldukça düşük (2010 yılı için beşte biri) olmakla birlikte bölge ortalamasının epey üzerindedir.

TABLO: İTHALAT-İHRACAT TOPLAM, KİŞİ BAŞINA (2008)

BÖLGE ADI	Toplam İthalat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İthalat (ABD Doları)	Toplam İhracat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İhracat (ABD Doları)
Samsun	784.032	636	460.000	373
Tokat	18.347	30	21.000	34
Çorum	72.155	132	112.000	206
Amasya	27.669	85	26.000	81
Türkiye	201.963.574	2.824	132.027.196	1.846

Kaynak: TÜİK

TABLO: İTHALAT-İHRACAT TOPLAM, KİŞİ BAŞINA (2009)

BÖLGE ADI	Toplam İthalat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İthalat (ABD Doları)	Toplam İhracat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İhracat (ABD Doları)
Samsun	479.458	384	304.163	243
Tokat	14.024	22	21.719	35
Çorum	68.051	126	99.026	183
Amasya	13.072	40	21.629	67
Türkiye	140.928.421	1.942	102.142.613	1.408

Kaynak: TÜİK

TABLO: İTHALAT-İHRACAT TOPLAM, KİŞİ BAŞINA (2010)

BÖLGE ADI	Toplam İthalat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İthalat (ABD Doları)	Toplam İhracat (1000 ABD Doları)	Kişi Başına İhracat (ABD Doları)
Samsun	612.189	489	275.047	220
Tokat	18.304	30	23.775	38
Çorum	65.981	123	114.007	213
Amasya	41.629	124	52.901	158
Türkiye	185.492.859	2.516	113.929.614	1.545

Kaynak: TÜİK

1.3.3. Gayrisafi Katma Değer

Gayri safi katma değerde sektörlere göre bölgesel paylar açısından TR83 Bölgesinin ülke geneli içinde gayri safi katma değer payı 2006 yılında %2,8'dir. TÜİK 2006 yılı verilerine göre bölgede gayrisafi katma değer payı % 59 ile tarım, %22 oranında sanayi ve %19 oranında tarım sektöründe oluşmuştur (Tablo-3.20).

TABLO: İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE, CARİ FİYATLARLA TR83 BÖLGESİNDE GAYRİSAFİ KATMA DEĞER (BİN TL)

BÖLGE	YIL	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER	GAYRİSAFİ Katma Değer (toplam)
TR83 SAMSUN-TOKAT-AMASYA-ÇORUM	2004	3.166.803	2.739.924	8.020.840	13.927.568
	2005	3.525.703	3.275.726	9.241.580	16.033.008
	2006	3.575.303	4.081.432	11.011.962	18.668.697
	2006 yılı payı (%)	19	22	59	100

Kaynak: TÜİK

TR83 Bölgesi, kişi başına gayrisafi katma değer açısından Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır. İBBS Düzey 2 sınıflamasında da 2004 yılında 17., 2005 yılında 18. ve 2006 yılında da 16. sırada yer almaktadır (Tablo-3.21).

TABLO: KİŞİ BAŞINA GAYRİSAFİ KATMA DEĞER

BÖLGE	2004	2005	2006
-------	------	------	------

	TL	ABD DOLARI	TL	ABD DOLARI	TL	ABD DOLARI
TR83 Samsun-Tokat-Amasya-Çorum	5.037	3.518	5.815	4.315	6.794	4.716
TÜRKİYE	7.306	5.102	8.336	6.185	9.628	6.684

Kaynak: TÜİK

1.4. Mali Göstergeler

1.4.1. Bankacılık, Mevduat ve Kredi Durumu

Samsun'da 2009 tarihi itibarıyla 19 bankanın 113 şubesi ile 4 katılım bankasının birer şubesi olmak üzere toplam 117 banka şubesi bulunmaktadır.

Samsun İli'ndeki bankalarda 2009 yılı sonu itibarıyla 2.244.802.191 ABD Doları mevduat bulunmakta ve ülke genelinde %0,71 pay ile 19. sırada yer almaktadır (Tablo-3.22).

2009 yılı kredi stoku ise Türkiye ortalamasının çok üzerinde bir artışla 1.988.791.097 ABD Dolarına ulaşarak yine ülke genelinde %0,94 pay ile 18. sırada yer almıştır (Tablo3.22).

Kredi/ Mevduat oranı 2002-2009 yılı arasında %22,4'den %88,6'ya yükselmiştir.

Tablo 3.22 ve 3.23'te görüldüğü gibi 2007/2009 yıllarında Samsun kişi başına mevduat ve kredi stokunda Türkiye ortalamasının çok altında yer almaktadır. 2009 yılında Samsun Kişi Başına kredide 1.591 ABD Doları ile ülke genelinde iller sıralamasında 33., kişi başına mevduatta ise 1.795 ABD Doları ile 38. durumundadır.

TABLO: KİŞİ BAŞINA MEVDUAT MİKTARI

		2007	2008	2009
Türkiye	Mevduat (Milyon\$)	307.697	297.751	340.953
	Nüfus	70.586.256	71.517.100	72.561.312
	Kişi Başı Mevduat(\$)	4.359	4.163	4.699
Samsun	Mevduat (Milyon\$)	2.067	1.947	2.244
	Nüfus	1.228.959	1.233.677	1.250.076
	Kişi Başı Mevduat(\$)	1.682	1.579	1.795

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği

TABLO: KİŞİ BAŞINA KREDİ MİKTARI

		2007	2008	2009
Türkiye	Kredi (Milyon\$)	240.660	239.099	255.096
	Nüfus	70.586.256	71.517.100	72.561.312
	Kişi Başı Kredi (\$)	3.409	3.343	3.516
Samsun	Kredi (Milyon\$)	1.921	1.797	1.989
	Nüfus	1.228.959	1.233.677	1.250.076
	Kişi Başı Kredi(\$)	1.563	1.457	1.591

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği

Samsun İli, ülke genelinde iller arası 2009 yılı mevduat durumu sıralamasında 3.337.207.000 TL toplam mevduat ile 19. Sırada, kredi stokuna göre ise 2.957.929.000 TL toplam kredi ile 18. sırada yer almıştır. 2009 yılında kredi / mevduat oranı % 88,63'tür. Türkiye kredi/ mevduat oranı ise % 74,82'dir.

1.4.2. Kamu Yatırımları

2005, 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2010 yıllarında Samsun'un toplam kamu yatırımlarından aldığı payda önceki yıllara göre önemli bir artış mevcuttur. Samsun İli'nin Kamu Yatırım Programlarına göre ülke genelinde yatırımlardan aldığı pay açısından 2005 yılında %1,13 oran ile sıralamada 14. iken 2008 ve 2009 yıllarında %1,36 oranla 6. ve 8. sıraya yükselmiş, 2010 yılında ise payı %1,15'e düşmüş ancak 8. sırasını korumuştur (Tablo-3.24).

TABLO: SAMSUN İLİ KAMU YATIRIMLARI PAYI

YIL	SAMSUN (BİN TL)	PAY (%)	TÜRKİYE SİRALAMASI	TÜRKİYE (BİN TL)
1999	23.868	0,52	22	4.605.643
2000	35.987	0,47	21	7.612.580
2001	45.497	0,55	23	8.197.996
2002	60.849	0,39	23	15.533.564
2003	86.753	0,54	22	16.009.223
2004	86.666	0,54	20	16.093.343
2005	223.992	1,13	14	19.899.447
2006	229.395	1,06	12	21.608.226
2007	221.839	1,03	14	21.513.108
2008	297.400	1,36	6	21.915.452
2009	372.753	1,36	8	27.458.727
2010	389.958	1,15	8	33.832.966

Kaynak: DPT

Samsun İli 2010 yılı kamu yatırımlarının sektörel dağılımı; ulaştırma-haberleşme %51,04 diğer kamu hizmetleri %23,49 tarım %12,03 eğitim %7,17 sağlık %6,16 turizm %0,10 şeklinde gerçekleşmiştir. Samsun Hafif Raylı Sistem Projesi nedeniyle Ulaştırma-Haberleşme Sektöründeki pay yükselmiştir.

2007 yılında toplam kamu yatırımı harcaması Türkiye 21.513.108.000 TL, Samsun İli'nde 221.839.000 TL olarak gerçekleşmiş bu değerler 2010 yılında Türkiye için 33.832.966.000 TL, Samsun için 389.958.000 TL'ye yükselmiştir(Tablo-3.25).

Kişi başına düşen kamu yatırımı ortalaması ise 2007 yılında ülke genelinde 305 TL, Samsun İli'nde 181 TL iken bu değerler 2010 yılında ülke genelinde 459 TL, Samsun İli'nde 311 TL'ye yükselmiştir. Ülke genelinde üç yıllık periyotta kişi başına kamu yatırımı artışı % 50,49 iken Samsun İli'nde bu oran %71,82 olmuştur (Tablo-3.25)

TABLO: KİŞİ BAŞINA DÜŞEN KAMU YATIRIMI (2007-2010)

YIL			SAMSUN	TÜRKİYE Toplamı	SAMSUN Payı (%)
2007	Nüfus	(31.12.2007)	1.228.959	70.586.256	1,74
	Kamu Yatırımı	(Bin TL)	221.839	21.513.108	1,03
	Kişi Başına	(TL)	181	305	
2008	Nüfus	(31.12.2008)	1.233.677	71.517.100	1,73
	Kamu Yatırımı	(Bin TL)	297.400	21.915.452	1,36
	Kişi Başına	(TL)	241	306	
2009	Nüfus	(31.12.2009)	1.250.076	72.561.312	1,72
	Kamu Yatırımı	(Bin TL)	372.753	27.458.727	1,36
	Kişi Başına	(TL)	298	378	
2010	Nüfus	(31.12.2010)	1.252.693	73.722.988	1,72
	Kamu Yatırımı	(Bin TL)	389.958	33.832.966	1,15
	Kişi Başına	(TL)	311	459	
Kamu Yatırımı Kişi Başı Artışı (%) (2007/2010)			71,82%	50,49%	
Toplam Kamu Yatırımları Artışı (%) (2007/2010)			75,78%	57,27%	

Kaynak: DPT

1.5. Eğitim Göstergeleri

2009-2010 öğretim yılında İldeki ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde toplam 1.047 okulda, 13.535 öğretmenle 255.148 öğrenciye öğretim sunulmaktadır, ilköğretim düzeyinde öğretmen başına 19 öğrenci, orta öğretim düzeyinde ise öğretmen başına ortalama 18 öğrenci düşmektedir (Tablo-3.26).

23 bine yakın öğrencisi, 2 bine yakın öğretim görevlisi bulunan Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun'a önemli bir değer katmaktadır. İlde, Canik İlçesi sınırları içerisinde Karadeniz Bölgesindeki ilk vakıf üniversitesi olacak olan ikinci üniversite (Canik Başarı Üniversitesi) kurulmuştur. Canik Başarı Üniversitesinde eğitime 2012-2013 öğretim yılında başlanacaktır.

TABLO: SAMSUN İLİ'NDE OKUL, ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ SAYISI

OKUL TÜRLERİ	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
OKUL ÖNCESİ TOPLAM	762	979	23.339
İLKÖĞRETİM OKULLARI TOPLAMI	901	9.422	180.558
GENEL LİSE TOPLAMI	64	2.257	41.033
MESLEKİ VE TEKNİK LİSELER TOPLAMI	82	1.856	33.557
GENEL VE MESLEKİ TEKNİK LİSELER TOPLAMI	146	4.113	74.590
İLK VE ORTA EĞİTİM TOPLAMI	1.047	13.535	255.148
YÜKSEK ÖĞRETİM (2008-2009 Yılı verileri) * toplam öğretim elemanı 1681(prof. 224, doç. 128, yrd.doç.380, diğer 949)	1	1681*	29.074

Kaynak: TÜİK

1.6. Sağlık Göstergeleri

Samsun'da; 20 Kamu Hastanesi, 5 Özel Hastane, 7 Özel Tıp Merkezi, 129 Aile Sağlığı Merkezi, 22 Acil Yardım İstasyonu (112 Acil Servis), 7 Sağlık Meslek Lisesi ve 1 Tıp Fakültesi ile birlikte çeşitli alanlarda pek çok laboratuvar ve sağlık merkezi bulunmaktadır. Tıp fakültesi aynı zamanda bir bölge hastanesi hüviyetinde olmasından ve ulaşım olanaklarından dolayı çevre illerden de yoğun hasta akışı görülmektedir. Samsun İli sağlık alanındaki bu konumu nedeniyle ülkedeki pek çok kamu sağlığı uygulaması için pilot bölge olarak seçilmiştir.

Samsun İli'ndeki hastane yatak sayısı, ülke genelindeki sayının %2,26'sına tekabül etmektedir. İlde yüz bin kişi başına düşen yatak sayısı ise 341 olup ülke ortalamasının üzerindedir. 2006 yılı verilerine göre Türkiye'de toplam sağlık personeli sayısı 331.073 olup bunun %2'si Samsun İli'nde hizmet vermektedir. İldeki toplam sağlık personeli sayısı 6.668'dir. (Tablo-3.27).

TABLO: HASTANE YATAK, HEKİM VE SAĞLIK PERSONELİ SAYISI (2007)

BÖLGE ADI	Hastane Yatak Sayısı (2007)	Yüz bin Kişi Başına Hastane Yatak Sayısı(2007)	Uzman Hekim (2006)	Pratisyen Hekim (2006)	Dış Hekimi (2006)	Sağlık Memuru	Hemşire	Ebe
Samsun	4.190	341	917	1.217	352	1.463	1.848	871
Tokat	1.715	276	299	370	77	919	875	494
Çorum	1.827	332	201	288	78	691	570	343
Amasya	960	292	152	169	24	468	518	299
Türkiye	184.983	262	57.882	56.701	18.213	67.649	87.327	43.301

Kaynak: TÜİK

1.7. Kültürel Göstergeler

TR83 Bölgesi illeri Samsun, Tokat, Amasya ve Çorum İllerinde kültürel aktivitelerin altyapısı Tablo-3.28'de görülmektedir.

Samsun, İl'de bulunan 85 matbaası, 21 adet yerel gazetesi, 20 adet kütüphanesi ve 16 adet halk kütüphanesi, 3 adet müzesi, 7 adet tiyatro salonu, 33 adet sinema salonu ile kültür faaliyetlerinin ileri derecede geliştiği bir ildir. İl'de ayrıca 11 adet sanat evi ve kültür merkezi bulunmaktadır.

TABLO: KÜLTÜREL GÖSTERGELER

Bölge Adı	Müze Sayısı	Halk Kütüphanesi Sayısı	Tiyatro Salonu Sayısı	Sinema Salonu Sayısı	Tiyatro Gösteri Sayısı
Samsun	3	16	7	33	1.079
Tokat	3	14	-	18	-
Çorum	3	21	1	12	90
Amasya	3	8	-	5	-
Türkiye	183	1.149	201	1647	18.803

Kaynak: TÜİK

1.8. Diğer Göstergeler

1.8.1. Enerji Göstergeleri

2005 yılı verilerine göre ülke genelindeki toplam 38.843,5 MW'lık elektrik üretiminin % 4.12'si Samsun İli'nde sağlanmıştır. 1.601,4 MW'lık bu üretimin %82'si hidrolik, %17'si termal kaynaklıdır (Tablo-3.29). Samsun İli sınırları içinde dört adet HES bulunmakta olup bu barajların elektrik üretimi Samsun toplam tüketiminin iki katına yakındır. "Mavi Akım Projesi"nin tamamlanması ile Samsun, Türkiye'nin önemli enerji merkezlerinden biri haline gelmiştir.

TABLO: ELEKTRİK ÜRETİM KAPASİTESİ (2005)

BÖLGE ADI	Toplam kapasite (MW)	Ülke Toplamında Pay (%)	Hidrolik (MW)	Hidrolik Enerji Pay (%)	Termal (MW)	Termal Enerji Pay (%)
Samsun	1.601,4	4,12	1.328,4	0,83	273	0,17
Tokat	136,7		122,5	0,90	14,2	0,10
Çorum	17,9		-		17,9	1
Amasya	0,8		0,8	1	-	
Türkiye	38.843,5		12.906,1	0,33	25.937,4	0,67

Kaynak: TÜİK

Türkiye'deki toplam elektrik tüketiminin % 1,2'si (1.927.090MWh), Samsun İli'nde gerçekleşmektedir. Tüketimin kullanım alanlarına göre dağılımına bakıldığında, Samsun İli'ndeki toplam tüketimde en büyük payın %41,8 ile Sanayi İşletmesinde olduğu, bunu % 33,41 oran ile mesken ve % 11,9 oran ile ticarethanelerin izlediği görülmektedir (Tablo-3.30).

TABLO: KULLANIM YERLERİNE GÖRE ELEKTRİK TÜKETİMİ (2009 TEDAŞ İstatistikleri)

BÖLGE ADI	SAMSUN	TOKAT	ÇORUM	AMASYA	TÜRKİYE
Toplam Tüketim (Mwh)	1.927.090	622.323	626.626	447.189	156.894.070
Resmi Daire (Mwh)	79.991	37.259	23.704	27.441	6.989.641
Sanayi İşletmesi (Mwh)	805.884	194.276	231.982	155.799	70.470.076
Ticarethane (Mwh)	229.990	82.147	80.407	46.321	25.018.856
Mesken (Mwh)	643.884	240.454	214.570	156.707	39.147.505
Tarımsal Sulama (Mwh)	32.072	6.780	9.966	9.431	3.661.805
Sokak Aydınlatma (Mwh)	51.629	31.847	28.071	33.435	3.844.834
Diğer (Mwh)	83.639	29.560	37.926	18.054	7.761.353
Ortalama Kişi Başına Toplam Elektrik Tüketimi (Kwh)	1.542	997	1.159	1.379	262
Ortalama Kişi Başına Sanayi Elektrik Tüketimi (Kwh)	645	311	429	480	971
Ortalama Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketimi (Kwh)	515	385	397	483	540

Kaynak: TÜİK

(Not: Şantiye tüketimleri sanayi içerisinde yer almaktadır)

1.8.2. Karayolu Taşıt Sayıları ve Yol Verileri

Ülke genelindeki toplam 10.611.303 adet motorlu kara taşıtının 211.961'i TR83 Bölgesinde bulunmaktadır. Samsun İli'nde bulunan 142.751 adet motorlu taşıt aracı ülke genelindeki sayının 1,34'üne tekabül etmektedir (Tablo-3.31).

TABLO: MOTORLU KARA TAŞITLARI SAYISI (2009)

Bölge Adı	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıtlar	Traktör
Samsun	92.222	10.710	1.316	38.503	8.255	24.846	455	42.763
Tokat	43.105	3.738	1.227	13.131	4.200	15.038	296	33.482
Çorum	46.885	2.671	926	10.559	5.192	17.070	246	31.652
Amasya	29.749	2.629	540	9.044	2.869	9.496	175	15.071
Türkiye	7.093.964	384.053	201.033	2.204.951	727.302	2.303.261	34.104	1.368.032

Kaynak: TÜİK

Samsun'un iki önemli karayolu bağlantısı; İl Merkezini Ankara'ya bağlayan devlet yolu ile Karadeniz sahil şeridi boyunca uzanan devlet yoludur. Türkiye genelinde % 45 olan asfaltlanmış köy yolu oranı, Karadeniz bölgesinde görülen dağınık yerleşme dokusu nedeniyle Samsun'da sadece % 25'tir.

Türkiye ve TR83 Bölgesinde il ve devlet yolları, otoyollar, köy yolları ile demiryolları uzunluklarının yer aldığı Tablo-3.32'de görüleceği gibi il ve devlet yollarının 769 km'si, demiryollarının 147 km'si Samsun İli sınırları içinde kalmaktadır. İl sınırları içindeki köy yollarının toplamı 8.200 km'dir.

TABLO: YOL UZUNLUKLARI

Bölge Adı	İl ve Devlet Yolu (km)	Otoyol (km)	Köy Yolu (km)	Demiryolu (km)
Samsun	769 (%1,24)	-	8.200 (% 2,84)	147 (% 1,69)
Tokat	705	-	4.509	137
Çorum	991	-	4.868	-
Amasya	489	-	3315	69
Türkiye	62.023	2.010	288.013	8.699

Kaynak: TÜİK

Ülke genelinde ve Samsun İli'ndeki trafik kazaları ve sonuçları 2008 yılı verileri Tablo-3.33'te verilmiştir. Samsun İli'nde bir yıl içinde gerçekleşen 1.898 adet trafik kazası ülke genelindeki kaza sayısının % 1,82'sine tekabül etmektedir.

TABLO: TRAFİK KAZALARI (2008)

Bölge Adı	Kaza Sayısı	Ölü Sayısı	Yaralı Sayısı
Samsun	1.898 (%1,82)	124 (% 2,9)	3.738 (% 2)
Tokat	810	51	1.617
Çorum	1.005	50	2.157
Amasya	561	38	1.268
Türkiye	104.212	4.236	184.468

Kaynak: TÜİK

Samsun İli'ndeki özel oto sayısı 92.222 ile ülke genelinin %1,3'ü olup 10.000 kişiye 737 adet özel oto düşmektedir. Bu değer ülke ortalamasının altındadır. Özel oto kullanım oranı düşük olmakla birlikte hızla artmaktadır. Özel otunun kentin kapasitesi düşük yollarında yarattığı trafik sorunları, bireysel araç sayılarının ve kullanım oranının artması ile yakın gelecekte ciddi boyutlara ulaşacaktır (Tablo-3.34).

TABLO: ON BİN KİŞİYE DÜŞEN ÖZEL OTO SAYISI (2009)

	ÖZEL OTO SAYISI	NÜFUS	10.000 kişi/özel Oto Sayısı
SAMSUN	92.222 (%1,3)	1.250.076	737
TÜRKİYE	7.093.964	72.561.312	977

Kaynak: TÜİK

İldeki motorlu kara taşıtı sayısı da ülke genelinin % 1,5'i olup 10.000 kişiye düşen 1.752 adet araç sayısı da ülke ortalamasının altındadır (Tablo-3.35).

TABLO: ON BİN KİŞİYE DÜŞEN MOTORLU TAŞITLAR SAYISI (2009)

	MOTORLU KARA TAŞITI SAYISI	NÜFUS	10.000 kişi/ Motorlu Kara Taşıtı Sayısı
SAMSUN	219.070 (%1,5)	1.250.076	1.752
TÜRKİYE	14.316.700	72.561.312	1.973

Kaynak: TÜİK

1.8.3. Havayolu Taşımacılığı

Samsun İli havaalanında 2008 yılında toplam 5.499 adet uçak iniş kalkış yapmış ve gelen-giden yolcu toplamı 604.387 olmuştur. Yolculukların % 87'si iç hatlarda, % 13'ü dış hatlarda gerçekleşmiştir (Tablo-3.36)

TABLO: SAMSUN İLİ HAVA MEYDANLARINDA UÇAK İNiŞ-KALKIŞ VE İÇ-DIŞ HATLARDA YOLCU SAYISI (2008)

İniş-Kalkış Yapan Uçak Sayısı/Toplam	Yolcu Sayısı / Toplam	Yolcu Sayısı / İç Hat Gelen	Yolcu Sayısı / İç Hat Giden	Yolcu Sayısı / Dış Hat Gelen	Hava Yolcu Sayısı / Dış Hat Giden
5.499	604.387	268.191	259.695	38.295	38.206

Kaynak: TÜİK

1.8.4. Konut Sayıları ve Toplam Alanları

Samsun İli'nde Belediye sınırları içinde bina ve konut sayılarının Türkiye genelindeki payı yaklaşık % 1,5'tir. Binaların alanı açısından bakıldığında bu payın % 1,7 olduğu görülmektedir (Tablo-3.37).

TABLO: BELEDİYE SINIRLARI İÇERİSİNDEKİ BİNA VE KONUTLAR (2000 YILI)

BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	Konut Sayısı	Bina Sayısı	Taban Alanı (Metrekare)
TR831	Samsun	255.042	115.595	17.786.585
TR832	Tokat	133.690	92.906	9.623.555
TR833	Çorum	114.547	65.761	8.077.160
TR834	Amasya	75.950	46.714	5.434.398
TR	Türkiye	16.235.830	7.838.675	1.000.602.990

Kaynak: TÜİK

1.8.5 Altyapı Durumu

Samsun Merkez İlçe sınırları içinde 2035 yılına kadar yetecek su kapasitesi mevcuttur. İlçelerde de içme suyu ihtiyacı büyük oranda karşılanmış durumdadır. İçme-kullanma suyu olmayan köylerde su ihtiyacı kaynak sularından sağlanmaktadır. Toplam belediye nüfusunun %97'sine içme ve kullanma suyu şebekesi ile %51'ine ise içme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilmektedir.

Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde % 83 gibi yüksek oranda kanalizasyon şebekesi mevcuttur. İlçe merkezleri haricindeki köylerde ise kanalizasyon tesisine ulaşan hane sayısı oldukça düşüktür.